

**ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО СИГУРНОСТ И ИКОНОМИКА
ПЛОВДИВ**

До
Председателя на Научното жури,
определено със Заповед № 3-РК-165/20.03.2020 .
на Ректора на НБУ
София

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Томо Цветанов Борисов, Заместник-ректор на
Висшето училище по сигурност и икономика – Пловдив

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана“
Професионално направление: 9.1. „Национална сигурност“,
относно дисертационен труд представен за придобиване на научна
степен „Доктор на науките“, област на висше образование 9.
„Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална
сигурност“, докторска програма „Стратегии и политики на сигурност“,
разработен от проф. д-р Николай Стефанов Радулов, тема на
дисертацията: „Технологични и цифрови трансформации в
сигурността. Сигурност 4.0“.

София

2020

1. ЗНАЧИМОСТ НА ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРОБЛЕМ В НАУЧНО И НАУЧНО-ПРИЛОЖНО ОТНОШЕНИЕ.

Нямам конфликт на интереси, който да е предизвикан от участието ми в настоящото жури, нямам и общи публикации с докторанта.

При изготвяне на становището разполагах с дисертацията, автореферата и автобиография.

От направената справка е видно, че проф. д-р Николай С. Радулов отговаря на изискванията по чл. 12 (1) и чл. 12 (5) тъй като притежава диплома за доктор по философия от 1992 г., а от списъка на публикациите по докторската дисертация (2017 –2019г.) може категорично да се направи извода, че дисертационният труд не “повтаря буквально темата и значителна част от съдържанието” на представения за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

Актуалността на изследването е безспорна.

Тезата, на която се базира представения за рецензиране дисертационен труд е че: *само енергичното въвеждане на високотехнологични и цифрови инструменти и последващо преструктуриране на специалните служби може да обезпечи сигурността на хората във високотехнологичната среда на Промишленост 4.0.*

Един от слабо изследваните аспекти в науката за сигурност е да се идентифицират онези аспекти на високите технологии и дигитализация, които биха допринесли за постигане на достатъчна сигурност за хората в бързо развиваща се технологичен свят. В тази връзка значимостта на проблемите изследвани в дисертацията са неоспорими и отлично систематизирани.

С пълна увереност може да се приеме, че изборът на тема за дисертационно изследване, в което детайлно да се анализират и оценят връзката между технологичната революция, както и дефиниране на понятието Сигурност 4.0 е сполучлив, а постигнатите резултати имат както теоретично, така и научно-приложно значение.

2. ОБОСНОВАНОСТ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Представеният за защита дисертационен труд представлява научно-приложно изследване с теоретични и емпирични елементи.

Същият е в обем 379 страници и се състои от девет части, включително увод, заключение, библиография и списък на ключовите думи.

Авторът определя изследователската си цел по следният начин: да се идентифицират онези аспекти на високите технологии и дигитализация, които биха допринесли за постигане на достатъчна сигурност за хората в бързо развиващия се технологичен свят – да се създаде визия за високотехнологична сигурност.

За изпълнение на така формулираната цел, са решени четири основни задачи.

От цялостния анализ на дисертационния труд е видно, че авторът се е справил отлично с така формулираните изследователски задачи

Този извод го правя на базата на оценката на възприетата структура, която е логична и обоснована и е добра база за изследване с такъв разнороден и интердисциплинарен характер на разглежданата тематика.

В предговора докторанта е определил ясно актуалността на изследвания проблем, целта, задачите, предмета и обекта на изследването, използваната методология, както и тезата на която се базира изследването.

Изследването е поставено в рамката на редица ограничения, като стремежа на автора е да обхване процесите в дълбочина и по принцип.

Съдържанието на всеки от разделите е разпределено в отделни параграфи, като в края на всеки раздел са направени конкретни и целесъобразни изводи.

В заключението на дисертационния труд са дадени получените от автора приноси.

Авторефератът е написан в съответствие с изискванията, съответства на дисертацията и в достатъчно пълна степен отразява нейното съдържание.

Заслужава да се отбележи, че дисертационният труд има добра редакция и се отличава с аналитичност и логичност на изложението. В него са проявени високата научна и експертна подготовка на кандидата.

3. СЪОТВЕТСТВИЕ МЕЖДУ ИЗБРАНАТА МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕ И ПОСТАВЕНАТА ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

За постигане на целта и реализирането на задачите на дисертационното изследване проф. д-р Радулов е използвал комплекс от теоретични и емпирични методи.

В стремежа си за пълното изясняване на състоянието на проблема проф. д-р Радулов целесъобразно е използвал историческия метод на изследване.

Задачите на дисертационния труд проф. д-р Радулов е решил, като творчески е приложил класическия подход към темата за сигурността и е включил използването на логическите методи, най-вече анализ, синтез и дедукция.

Широко приложение в изследването е намерил и индуктивният метод.

Чрез анализ и използване на метода на сравнение, и адаптация са изведени съществуващите в момента и подготвящи се за въвеждане технологични инструменти, позволяващи оптимизиране на дейността и висока ефективност.

С помощта на удачно комбинираните методи, проф. д-р Радулов успява по категоричен начин да реши основните задачи и постигне поставената в изследването основна цел.

4. НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД (ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА), ВКЛЮЧИТЕЛНО НАЛИЧИЕ НА ОРИГИНАЛЕН ПРИНОС В НАУКАТА.

Посочените формулировки на предмет, обект, цел и изследователска теза ми дават основание да направя извода, че проф. д-р Радулов е подходил мащабно към изследователския проблем.

Научната смелост да бъде систематизиран и анализиран такъв крупен изследователски проблем, трябва да бъде високо оценен.

Приемам, че приносите в представения за рецензиране дисертационен труд имат не само научен характер, защото те могат успешно да се прилагат практически в изследователската и образователната сфера.

Като приноси в дисертацията могат да бъдат приети:

1. дефинирани са понятията **Сигурност 4.0, Екосистема на сигурността**, както и техния структурен и смислов анализ;
2. създадени са и са описани модели за използване на съвременните технологии в теорията и практиката на сигурността, както и създаване на идейни модели за нови възможности за приложение, и нови продукти в сигурността;
3. доказано е, че оптимално и съвременно развитие на специалните служби и достигане на качествена гражданска и национална сигурност е възможна само чрез енергичното въвеждане на високотехнологични и цифрови инструменти;
4. посочени са възможни високотехнологични конструкции, адаптирани са в единна система съществуващи разработки, действащи приложения и идейни проекти;
5. за пръв път аналитично и комплексно в дисертационния труд разработен от проф. д-р Радулов се разглеждат и анализират: сигурност 4.0, екосистема на сигурността, екосистемите на отделните приложения за противодействие на престъпността

5. ПРЕЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Запознат съм с голяма част от научните публикации, имам наблюдение и относно публичните изяви и анализи, и считам, че проф. д-р Радулов е търсен, уважаван и продуктивен, експерт, преподавател и изследовател.

От направената справка установих единадесет научни публикации по темата на дисертационния труд представен за рецензиране, от които четири на кирилица и седем на латиница.

Считам, че посочените публикации са в необходимия обем.

Техният анализ показва, че те отразяват достатъчно пълно проведените изследвания и получените резултати.

Тази впечатляваща научна продукция на автора само по това изследване, убедително показват, че резултатите от дисертационния труд са станали достояние на широката научна общност.

6. МНЕНИЯ, ПРЕПОРЪКИ И БЕЛЕЖКИ.

Представеният за защита докторски труд има характера на завършено научно изследване. С него проф. д-р Радулов демонстрира убедително качествата си на изследовател, като е решил на високо научно ниво значима изследователска задача.

Дисертационният труд и научните приноси са лично дело на докторанта, който показва умение задълбочено и самостоятелно да изследва важен проблем, да систематизира опит и да синтезира знания, и обосновани изводи.

Дисертационният труд е по актуална и неизследвана тематика, с оригинални научно-приложни резултати, които са принос в науката.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ С ЯСНО ФОРМУЛИРАНА ПОЛОЖИТЕЛНА ИЛИ ОТРИЦАТЕЛНА ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Представеният от проф. д-р Николай Стефанов Радулов, дисертационен труд на тема: „Технологични и цифрови трансформации в сигурността. Сигурност 4.0“. за придобиване на научна степен „Доктор на науките“, в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Наредбата за развитие на академичния състав в Нов Български Университет, което ми дава основание да декларирам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и предлагам на Научното жури единодушно да гласува на проф. д-р Николай Стефанов Радулов да се присъди научната степен “Доктор на науките”.

Изготвил становището:

(проф. д-р Томо Борисов)

05.04.2020 г.

гр. София